

סב:

אלו טרפות פרק שלישי הולין

עין משפט
נר מצוה

מסורת הש"ס

16 וסביב י"ג פרה פ"ה
מ"ו נעש פ"ד משנה
17 ו' 18 ו' 19 ו' 20 ו'
21 ו' 22 ו' 23 ו' 24 ו'
25 ו' 26 ו' 27 ו' 28 ו'
29 ו' 30 ו' 31 ו' 32 ו'
33 ו' 34 ו' 35 ו' 36 ו'
37 ו' 38 ו' 39 ו' 40 ו'
41 ו' 42 ו' 43 ו' 44 ו'
45 ו' 46 ו' 47 ו' 48 ו'
49 ו' 50 ו' 51 ו' 52 ו'
53 ו' 54 ו' 55 ו' 56 ו'
57 ו' 58 ו' 59 ו' 60 ו'
61 ו' 62 ו' 63 ו' 64 ו'
65 ו' 66 ו' 67 ו' 68 ו'
69 ו' 70 ו' 71 ו' 72 ו'
73 ו' 74 ו' 75 ו' 76 ו'
77 ו' 78 ו' 79 ו' 80 ו'
81 ו' 82 ו' 83 ו' 84 ו'
85 ו' 86 ו' 87 ו' 88 ו'
89 ו' 90 ו' 91 ו' 92 ו'
93 ו' 94 ו' 95 ו' 96 ו'
97 ו' 98 ו' 99 ו' 100 ו'

ברזי דבי חלפ. פי בקונטרס דליירי חגגים ולא משמע כן
דכולה שמעתינו בעופות איירי ועוד אז חגגים טמאים איירי
שפיטא דלקי עלייהו משום שרן העוף אלא בעופות קטנים מאד
איירי וזרלין על הארץ וקמטמע לן דמטעם שרן העוף אסורי
דלא מיקרו עוף ולא משום דמחטרי

סימן טהרה: מאי ספקיהו עופות
טהרות קורקבני נקלף וטמאין אין
קורקבני נקלף והני קורקבני נקלף
בכבינא. פי בקונ' ושאר ג' הסימנים
מנוכרים כגון ומספקא לן אי קילוף
הוא הרי יש לו ד' סימני טהרה ולא
מספק כל עופות הטמאין ואי לאו
קילוף הוא אין כאן אלא ג' ובספק
שאר עופות טמאין אין שיש להן ג'
כגון קילוף ויש לדקדק מתוך כך דג'
סימנין של טהרה של י"ט עופות היינו
אנצט ימירה חזקת ואיט דורס ואי
אפשר לומר בענין אחר דאי אמרינן
קורקבני נקלף הוא ב"ט עופות והכא
כגון דליכא להן ספקות ד' סימני
טהרה והאי דנקלף כסין והשתא אם
אחד מלוחין ד' סימנין היינו הרי
דלימיה אלא או כפרס או בעוניה אפי'
לא יתשב קילוף ליכא למימש למדי
דפרס ועוניה אין להם אלא סימן
אחד ולאו יש להם שנים ומשעה עשר
עופות ועורב אין להם סימן חדש ואם
אוחין ד' סימנין אין מהנין דהדרי
בכולהו אלא כשימשו קילוף נמי
דילמא מתשעה עשר עופות יניהו ולא
מסתברא לומר דיודעים היו שאינם
מתשעה עשר עופות אלא שהיו
מסופקין בעורב הלך אס הקילוף
קילוף ילאו מדי עורב ואי לאו יש
לספק בעורב אז נמי סימן אחד יש
להם עם זה הקילוף ויודעים היו שאין
מין עורב אלא שהיו מסופקין כפרס
ועוניה והא דאמרין כפרס ועוניה לא
שכימי ציינש היינו אולם היודעים
והמנוכרים ונאלו היו מסתפקין לפי
שדומין להם א' וכל זה דוחק וגם אין
לפרש שהיה להם סימן אחד עם זה
והיו מסתפקין דאי קרקבני נקלף
שמה עורב הוא שיש לו שני סימני
טהרה ואם אין קרקבני נקלף אז
ליכא לספוקי אלא או כפרס או בעוניה
ועוד משום דלא שכימי ציינש דאין
הלשון משמע כן מדקתמר עופות
טהורים קורקבני נקלף משמע דאי
קרקבני נקלף טהור הא לאו הכי אסור

שיטה מקובצת

16 לפי שדומין להם וכל
זה דוחק: 17 ויש להחרי
מתוך כך כל עוף: 18 וגם
רבינו חננאל אין גבי עוף
הכא: 19 יש לו אחד מאלו
השלישה והאחר אין לו
מאלו הג' כלל: 20 לסיק
כתיב נשר ע"כ וכו'.

רבינו גרשום

פוסלין כפי חומת כ"י
כלומר אם שרו מהם
פוסלין משום סיס שאבין
פנין שרירן כששוחין
מקיאין: חרין מן הוינה
פנין שריא מצוצת.
כשריא שריא ויניה
מקיאין ואם איתא לייתי
חרין מן הוינה כ"י כלי
ואם איתא דחסי לריא
לייתי ליתין חרין מן הוינה
וחסיל: כופשני דעוניה
כשרה כ"י הני שמייהו
אזוב כוחלי פ"ה ויא
כל אזוב שיש לו שם
לוי כלומר הכא נמי כיון
שיש לו שם לוי כופשני
דעוניה ליתו פוסלין
כריא (גרסא) דבי חילופי
כ"י כלומר דדיירי כ"י
חילפי שקורין אורישי
כ"י: רבינו חרבי מולש
ברדא אסיר וסמיני בר
מיניה א' כלומר כ"י ברדא
ויסימנין פירות אפטישא
כ"י כמס' יובא לשתת
בית החרוז וז' היא פירוש
מדרו (מדרג שרין) ג' נגיד
ואכל כ"י שמו של עוף:
סניד ואכיל אסיר (ועוף):

פוסלין מי חמאת חרין מן הוינה מפני
שמוצצת ואם איתא ליתני חרין מוינה ותסיל
א"ר זורא זה מוצץ ומקיא וזה מוצץ ואינו
מקיא אמר רב יהודה הני כופשני צוצייני
כשרים לגבי מוצב והן הן תורין של רחבה
מיתביי א' אוזב י' ולא אוזב י' ולא אוזב
י' כוחלי ולא אוזב רומי ולא מדברי ולא כל
אזוב שיש לו שם לוי אמר אביי כל שנשתנה
שמו קודם מתן תורה והקפידה תורה עליו יש
לו שם לוי פסול והני לא נשתנו שמן קודם
מתן תורה רבא אמר הני כופשני צוצייני
באתרייהו סתמא קרי להו אמר רב יהודה
הני כרוי דבי חילפי שרו י' ודבי כרבי אסירי
אמר רבינא ומלקינן עלייהו משום שרין
העוף ואמר רב יהודה צרדא שרי ברדא
אסיר וסימניך בר מוינה מרדא ספקא י' אמר
רב אסי שמונה ספיקות הן חובא חוגא סוגא
והרנגוא תושלמי ומרדא כוחילא ובר נפחא
מאי ספקיהו: עופות טהורים קורקבני נקלף
וטמאין אין קורקבני נקלף והני קורקבני
נקלף בכבינא והא ההיא בר אווא דהוה בי
כור שמואל דלא הוה קא מקלף קורקבניה
ואותביה בשימשא וכיון דרפי איקליף התם
יבי רפי איקליף בידא הכא אע"ג דרפי לא
מקליף אלא בכבינא אמר אביי תרנגולא
דאגמא חד משמונה ספיקות הוא והיינו מדרו
י' אמר רב פפא תרנגולא דאגמא אסירא
תרנגולתא דאגמא שריא וסימניך "עמוני
ולא עמונית דרש מריבא תרנגולתא דאגמא
אסירא הויה דדרסה ואכלה והיינו גירוחא
אמר רב שבור אנדרפמא שרי פירוח
אנדרפמא אסור וסימניך פירוח רשיעא אמר
רב הונא בוניא שרי פרוא אסיר וסימניך
"פרואה אמגושא אמר רב פפא מדרו וגיד
ואכיל שרי סגיד ואכיל אסור וסימניך י' לא
תשתחוה לאל אחר אמר שמואל שתיא
חמרא אסירא וסימניך י' שתויי יין פסולין
לעבודה ואמר שמואל מוגא חמרא אסירא
בת

עוף שמסרו לנו אבותינו כטבור ושלח מסרו לנו יש לחוש ובמסורת
יש לנו לסמוך כדלמר לקמן (דף סג:) שעוף טהור נאכל
במסורת: שבור אנדרפמא. שם העוף: פירוח רשיעא. שם
אדם שהיה מוחזק רשע בעיניהם: מדרו וגיד ואכיל. שם
עוף אחד וכן כולם שם עופות הן: י' פרואה אמגושא. שם
מקשף והוא עשה לשבת בית הפרוה במסכת יומא (דף לה):
בת

לכן נראה כפירוש הקונטרס ויש להמיר א' כל עוף שקרקבני נקלף
וימנן אחד עמו ועוניה אין להם אלא סימן אחד ועורב
ושאר עופות אין קורקבני נקלף וגם א' (רבי חיים) א' (רבינו חננאל)
פירש גבי עוף הבא כנימן אחד טהור קבלה צדינו מאבותינו שזה
הסימן קורקבני נקלף משמע ש"ל דהוא דלא משכחת אלא או כפרס
או בעוניה וזה קורקבני נקלף אע"פ שפי' ר"ח לעיל גבי מלתא
הדרי בכולהו עשרים מהם ג' ו' עורב יש לו שנים ופירש ועוניה יש
להן אחד נשר אין לו כלל כגון שיש באלו עשרים זפק וקרקבני נקלף
הנוכרים בעמלה ופרס ועוניה אחד מהם יש לו אחד מאלו הג' כלל לא זפק ולא אנצט ימירה ולא קרקבני
נקלף אלא אינו דורס והוא אמיתא נלמוד מזה לעוף הבא כנימן האחד שהוא טמא לפיכך כתיב נשר א' עכ"ל כל זה לא כתב אלא
לסימן בעמלה ולא היה סבור שכן הוא האמת אלא כמו שפי' שקרקבני נקלף היינו ההוא דלא הדר בכולהו ולפי מה שפירשתי שיש
להמיר כל עוף שקרקבני נקלף וסימן אחד עמו א"כ איתו עוף שקורין קווינא צע"ג עוף טהור הוא שהרי קרקבני נקלף יש לו
אנצט ימירה אלא אין לו זפק וזה הימנה דמסתברא שהוא כוס או ינשוף שהרי יש לו לסתות כאלדס האמרין בפרק המפסול ובה
דף ג' (דף קרית וקופיפא) יש להם לסתות כאלדס והיה נראה מתוך כך לומר דזפק הוא סימן הרביעי דלא משתחת אלא או כפרס או
בעוניה ואיתו עוף שקורין קווינא דדומה לכוס וינשוף שהן מתשעה עשר עופות שמה איתו דורס ויש לו (עממה ג' סימני טהרה ולפי זה
אין סברא לומר דאיתו עוף שאינו קורין קווינא צע"ג שיהא זה עורב דהא יש לו זפק ואנצט ימירה ונמלא דמשכתת להו כוליה סימני
טהרה בשאר עופות ועורב בלא פרס ועוניה אלא עוף טהור יהיה ומיהו יש ליכא ההיא דנדה דהכי קאמר ואף ר"מ לא אמר אלא דקריא
וקופיפא כלומר לא כיונא בזה אף כשאר עוף שאינו קריא וקופיפא ואפשר לדמות קווינא טהור הוא או שמה מין עורב הוא אם יתברר לנו
שהוא דוקס ואיתו קורבני"ל לא היה מין עורב לעיל פירשתי דעורב אינו דורס והמדקדק יכול להניין איתו וכן לחסם ויחסם עוד:
תרנגולתא דאגמא שריא תינניא דאגמא אסירא. אין לפרש שהנקבה מותרת והזכר אסור דכל היולא מן הטהור טהור אלא שני מינים
הם הקוריאין כך וינין צוה וינין צוה הזכר והנקבה שוין: דחזירה רבנן דדרסה ואכילה. מתחלה היו פסורים דלא דרסה
ואכלה ובהאי סימנא לחודיה היו אזכילס איתו דלא חיישין לפרס ועוניה דלא שכימי ציינש או קיס ליה בגייה דלאו ממין פרס ועוניה הוא:
הא

תורה אור השביל

1. ולקח אוזב וטביל
במים איש טהור וזוהו
על האהל ועל כל
הכלים ועל הנפשות
אשר היו שם ועל הנגע
בעצם או בחלק או במת
או בקבר: כבוד י"ח
2. כי לא תשתחוה לאל
אחר כי י' קרא שמו אל
קא דתא: שבות ל"ד יד

ענין רש"י

אורטא"ש (אורטא"ש)
סיפור

מוסף רש"י

מפני שמוצצת. ויניה
מחורת ממים שפיה
לחור ולפטק כיון כלי
המן הם יודע פ"ה
ד"ג. שמה מן כמה
ח"ה יתוף פסולין מפני
שמקיאין מיהם לחוק
וכבר בטלו בסימן מחורת
מי חמאת. ויניה פ"ה
אזוב ולא אוזב י' כ"י.
ל"ה הכי דכתיב אזוב דרס
ל"ה הכי (ש"ס) כ"י. כל
שנשתנה שמו קודם
מתן תורה. שם כי כמנהג
מתיין וכל אחד שם לוי לו
כמו אזוב ימירה וקודם
מתן תורה היה לו שמו
ובאה תורה והקפידה
שנשתנה שמו מקומות אזוב
ולא כתב לאחד מן אחד
משמות הל"ה שם אחת
אזוב קפיד דחמא' ושא'.